حەسەن ئەیوبزادە

مامۆستا هێمن، شاعیری کۆماری کوردستان

لە گرتوخانەی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا

لە پێش هەموو شتێکا چونکو کوردم چۆلەکەی ناو هەزاران داوی وردم - عبداللە گۆران

کوردایەتی لە پارتایەتی جیایە: هێمن

رووپەرێکی مێژووی حدکا

رۆژ پرچی زێڕینی لە دۆڵ و دەرەی گوندەکانی دەشتێو، نواوێ و ناوەندی دۆڵی دێموکرات هەڵدەوەزنێ و بە لاشانی رووتی بەرزاییەکانی زمزیراندا شۆڕدەکاتەوە. کاروانی پەڵە هەوری سپی بەسەرسوڕماویی، رێی قەندیلی مامەکۆییانی گرتووەتە بەرو تاق و لۆق، بەرەو بەرزایی زنجیرە کێوەکانی زمزیران پەلدەکوتن.
زەردەپەڕە. جووتێ قالاو پاش چینە، قوتەقوت وبازبازوکێ بەسەر خۆڵەمڕەی پانەرێی گوندی نواوێ - دەشتێدا باڵەکانیان بۆ فڕین خاوکێش دەکەن و بە سیلەی چاو لە یەکتر دەروانن. شەوبای* خەیالێکی ڕمۆکی نهێنی رەپێچەکیان دەدا و لەشەقەی باڵیاندەدەن. یەکیان بەرەو لێڕەواری چڕوپڕی دەوروبەری گوندی وەرگێڵ و ئەویدیکەش بەرەو بەرزاییەکانی پشتی نواوێ دەفڕن و لە چاوان نەدیو دەبن.
ئاپۆرەی بە ملیۆن تەپۆکوێرە، بە تەشقی پانە رێیەکەوە خۆناگرن. کزەبایەک رایان دەدا، پۆڵپۆل، لێکدەهاڵێن و لەپنجاڕان دەنیشن. پاساریی ئەو دۆڵ و دەرەیە، بە دوو دارە بەڕووی قەراخ راستە رێیەکەوە گیرساونەوە و بەر لە ئاوابوونی رۆژ، ئاخر شانۆی زۆربڵەیی خۆیان کۆتایی پێدێنن. دەمێک دواتر جریوە وقریوەیان لەژێر خێوەتی رەشی شەودا بەرەبەرە لە کزی دەدا و بۆ خەوێکی خۆشی دوور لە بڤە، کپ و کڕ دەبن. تاریکایی کە دادێ، لەو ئاقارەدا، جیا لە سیڕەی سیسرە و وزەوزی تەپۆ* و فڕینی جارو باری کوندە بوو، خشەی مشک وبازبازۆکێنی بۆقە شینکە، هیچی دیکە نابیسترێ. ئەو شەوانەی کە مانگ ئاخڵەی داوە، لەدوور تاق تاقکەرەیەک بە دنگی دوورئەنگێوی، هەوێردە و قیژقیژۆک و حەوت رەنگیلەی خۆشخەوی لە هێلانە تۆراو، ڕادەچڵەکێنێ.
ئێرە لێرەواری خەون و خەیاڵی دارەکەوت و بەڕوی خاسە و قەزوانێ بۆندارە. دەنگ و رەنگ و سۆز و هەستی هەربوونەوەرێک بە قەڵەمی نیگارکێشی سروشت بە لەشی دارە کەوتەوە نەخش دەکرێ.
کۆمپرێسییەک لە بستووی خوارەکە و پێچەکەی گوندە چەند ماڵییەکەی دەشتێو بەرەو نواوێ لەگەڕدایە. ئەو ماشێنە بە ئارامیی تا 200 میتریی بنکەی کۆمیسیونی قەزایی(دادوەریی) "حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران" نزیک دەبێتەوە. ناڵەناڵ و زیل و بەمی کۆمپرێسیی لە ژێر بارە قورسەکەیدا، جورە پۆپنە، هەوێردە وقژک لە دەوروبەری راستەرێیەکە ڕاو دەنێ. دەمیک دواتر ئەویش دەکشێتە نێو کپوکریی ئەو مەڵبەندەو لە هاتوهاوار دەکەوێ.
کاک عەزیز ... پێشمەرگەی کومیسیونی دادوەریی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە بەر دەرگای بارەگاکە راوەستاوە و بە دووربینەکەی لە و کۆمپرێسییە دەڕوانێ.
بەدەگمەن ماشێنی بارهەڵگر بەو چەپرەکە رێیەدا تێدەپەڕێ. واهەیە مانگێ جارێک یان دوو، ماشێنێکی بارهەڵگر بێدەنگیی شیو، زوورک، خڕ و لاپاڵی ئەو مەڵبەندە دەشێوێنێ.
کاک عەزیز... لەبەرخۆیەوە:

تۆبڵێیٚ ئەو ماشێنە باری بۆ حیزب هێنابیٚ؟ ئەی بۆ بەو بوولێڵە*؟ دڵە خورپەیەک دەیهەژێنیٚ و بەپەلە بەرەودوا دەکشیٚ. تاودەداتە دووربینەکەی و لە لێخوری کۆمپرێسییەکە و هاورێکانی دەروانیٚ کە لە ماشێنەکە دابەزیون و بایباڵیان دەدەن. کاک عەزیز... لە بەرپرسی قەزاییی کە لە سوورایی ئاسۆو لە تەپوتۆزی خەست و پشووگری ماشێنەکە ڕاماوە، بەدەم تێڕوانینەکەیەوە، بەدەنگێکی نزم پرسیار دەکا:

- گەوەرەم! ڕێیبدەم بەرەو ژوور بچیٚ؟ بیٚ ئەوە لەسەر وەلامی پرسیارەکەی ڕابوەستیٚ، جارێکی دیکە بە دووربینەکەی لە کۆمپرێسییەکە دەروانیٚ و دەڵیٚ: نا، ئەوە عەلی ئازا* پێشمەرگەی کومیتەی شارستانی مەهابادە. کەسێکی باریک و بنێسیش خەریکە بە پەیژەیٚ تەنیشتی ماشێنەکەدا شۆردەبێتەوە.

عەلی ئازا بیٚ ئاوڕدانەوە لە هاورێکانی، بەرەو بارەگاکەی "حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران" لە پاناوک و گۆڕاییی لاقەدی گوندی نواویٚ تێدەپەڕیٚ و بە شێنەیی لە هەورازەکە سەردەکەویٚ. دەستێک بە دەراخەکانی بەرپشتوێن و دوو نارنجۆکەکەی ئەملاولای سەر پشتوێنەکەی و ئاغزوونەی قایشی دەراخەکانیدا دێنیٚ. چوست و چالاک، کلاشینکۆفەکەی سەرەوخوار لەشانی توندەکا. سمێلی قیت و برۆی تێکسڕماوی هەلدەتەکێنیٚ و بە پشتی دەست، دەم و لێوی دەسترِیٚ. وردەکۆخەیەک و گەرمەسلاوێکی بۆنداری تەژی لە گەرمای خۆشەویستیی بۆ حازران لەسەر لێوە. پاکەتێکی پڕ لە نامە دەداتە دەستی بەرپرسی کومیسیۆنی قەزایی و دەڵیٚ:

"قوربان مامۆستا هێمنیشم هێناوە. هۆوەی لەکۆمپرێسێییەکە دابەزی، ئەو شەلوارلەبەرە، هۆو سەرروتە، هەوە. هۆوە مامۆستا هێمنە!"

بەرپرسی حیزب بە بیستنی ئەو چەند دێڕەی کە بەپەلە لە دوو لێوی عەلی ئازا هەڵدەوەرێن، دەتاسیٚ و واقی وڕدەمێنیٚ. ماوەیەکی گەرەکە تا وەخۆدێتەوە... بێری دەچێتە سەر ئەو رووداوەی کە حیزبی دێموکراتی هەژاندووە.

مامۆستا هێمن، ڕەگەڵ لایەنگرانی کۆنگرەی چواری جیابۆوە لە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران کەوتووە. ئەو گروپە بە دنەدانی رێبەرایەتیی حیزبی توودەی ئێران, پشتیان لە خەباتی کورد و حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران کرد. خەت و رێگای لە خەت و شێوەی خەباتی حدکا جیاکردووە و رووی لە کۆماری ئیسلامیی ئێران کرد.

بەرپرسی قەزاییی حیزب، بەرەو عەلی ئازا دەکشیٚ. لەنێو خۆف و رجادا لە چاوەکانی رادەمێنیٚ و دەڵیٚ :

مامۆستا هێمن ؟!! شاعیری کۆمار ، بە کام تاوان؟!

علی ئازا ترسی ڕێدەنیشیٚ. پێیوایە زەحمەتی ئەو رێگە هەڵەمووتە پر لە هەڵدێر، و هەورازی هەزار بە هەزارو نشێوی ترسخولقێنی چەپەکەرێیٚ مەهاباد-زمزیران -سەردەشتی بە فیرۆ چووە و دەڵیٚ:

" قوربان کومیتەی شارستانی مەهاباد... کاکحەسەن مامۆستا هێمنی ناردووە. ئەو بەمنی گوت: دەفتەری سیاسیی دەستوری داوە...

عەلی ئازا، وتەکەی بۆ تەواو ناکریٚ. هەنگاوێک دەکشێتەوەو لەژێر لێوەوە قسەکەی دەجویٚ: بۆ مەگەر ئێوە ئاگادارنین؟!

بەرپرس: لە چی ئاگاداربم؟ کوا پەروەندەکەی؟ کیٚ دەستوەری ناردنی داوە؟ لە کوێڕا هێناوتە وبۆچی هێناوتە؟

- قوربان پەروەندەیان نەداومیٚ. هەر ئەوەیان بە من گوت کە عەرزم کردی. گوتیان دەفتەری سیاسیی دەستوری داوە و بەس ...

دەفتەری سیاسیی؟! ئەگەر دەفتەر داوای لە کومیتەی شارستان کردووە، بۆ چیٚ نامەیەکیان لەگەل نەناردووە؟ کارێکی ئەوتۆ... چۆن ڕێی تێدەچیٚ؟ بە کامە تاوان؟

تۆ بڵێی کەسێک هەبیٚ و نەزانیٚ کە هێمن شاعیری کۆماری کوردستان و خۆشەویستی دامەزرێنەری ئەو کۆمارە بووە؟! دەلویٚ کەسێک بڕیاری گرتنی هێمن بدا و نەزانیٚ هێمن کێیە؟

کیٚ ئەو غەدرەی لە هێمن کردووە؟ هێمنی دەساڵ پێشمەرگەی رووت و برسی و تامەزرۆی بیستنی تاقە خەبەرێکی ئازیزانی." پیرو زورهانێکی کە ئێستاش دڵەکەی هەردەیەویٚ..."

ئاخ! ئەوە کێیە کە زمانی چزووی دووپشکە و لە لەشی سڕ و ساردەوەبووی هێمنی ڕۆ کردووە کە بەدرێژایی ژیانی بۆ گەل و بە یادی خۆشەویستانی گەل ژیاوە.

شێعری سووڕی دەورانی دێتەوە یاد. لەبەرخۆیەوە دەڵیٚ:

شاعیری راستەقینە حاڵ و دادێ دەبینێ. هی وا هەیە وەکو مەردوخ رۆژی مەرگی خۆی دیاری دەکا و هی وەکو هێمنیش حاڵ و وەزعی خۆی لە" سووڕی دەوراندا" بە دەست نەیاریەوە دەبینێ: ئەوەس باسی خۆی و بەخێل و ئێرەییبەرێکی نێوحیزب وپێناسەکەی :

• لە نێو شۆفارەکاندا خواجەیەک بوو		عەجەب زیانی خورۆ و پیرە سەیەک بوو
• ئەمیر بۆ پاسی نیو ماڵی کڕیبوو		نموونەی پیاوخراپی و دەمشڕیی بوو
• کە زیبک و غیرەتی مێریی نەدیبوو		کە خۆشیی پیاوەتیی و نێریی نەدیبوو
• دەروونی پرگریمانە و حەسەد بوو		هەتا حەزکەی بەخیل و شوم و بەد بوو
• چ ناپیاون ئەوانەی سوود پەرستن		دژی خاوەن دڵی شەیدا دەوەستن
• چ سپڵەن ئەو سەگانەی گورگە مێشن		کەلاک بۆ گورگی برسی رادەکێشن
• قەڵایمیرانبەدەس ناکەس دەنەخشێ		کە " دار هۆرەی لەخۆی بێ زوو دەقەڵشێ"
• ئەگەرخوێری نەکا میللەت فرۆشیی		لە خۆی نابینێ زاڵم خێرو خۆشیی
• ئەگەر ئەسپی غەرەز ناوێ قەڵەمباز		بگاتە جێی وەزیرێ رەنگە سەرباز
• کە فیل و رووخ نەکەونە کلکە سووتە		مەلیک ماتە بە دەستی پیادە رووتە
• بە منئەو هێرش و زەبرو زوڵم و زۆرە		بەشی زۆری گوناهی مفتە خۆرە
• کەسێکی چێژی ئازادیی بچێژێ		لەوەی باکی نییە ئارەق برێژێ
• هەمیشە وایە کاری پیاوی نامەرد		کە سوودی خۆی دەکا تەنیا بەراوەرد
• خەلک تووشی بەڵایە بێ جەهەننەم		کە ئەو گیری کەوێ دینارو دەرهەم
• هەتیوبار سووک نەبێ باباری قورسی		نەێیتەخوار جەنابی ئەو لە کورسی
• بەویچی چی بەسەردێ پیاوی بێکەس		کە ئەو پارەی دەوێ و پارەی دەوێ و بەس
• بەوی چی ماڵی خەلکی بێخودان بێ		کەماڵە جوانەکەی ئەو ئاوەدان بێ
• بەکوشتن دا خەلک ئۆردوو بە ئوردوو		پەکی پێناکەوێ ویژدانی مردوو
• بەجێم هێناوە ئەرکی بەندەگیی خۆم		تەماڵم دیتەوە ، من نۆکەری تۆم
• دەرونی پیاوخراپانە شەوە زەنگ		کە داخنری بە بوغزو کینە و ژەنگ
• لەکۆشک و گرتووخانەی دەرکە بەستە		یەکێک مەستە هەزاران زارو خەستە
• لە کوێ دڵداری پاکی چاکی ساکار		دەزانێ فێل و مەکری پیاوی زۆردار

خۆی بە خۆی دەڵێ: بڕوانە د. قاسملوو چی بۆ هێمن نووسیوە:

" هێمن نەتەوەکەی خۆی خۆش دەوێ، لەوەش زیاتر نەتەوەکەی دەپەرستێ. بەلام ڕقیشی لە هیچ نەتەوەیەکی دیکە نییە... بەڵکو بەشەردۆستیی، یەکێک لە سروشتەکانی تایبەتیی شێعری هێمنە."

هێمن... پێشەوا قازی خۆش دەوێ، چونکە لە نزیکەوە دەیناسی. پێشەوا بۆ ئەو، ئەو کەسایەتییە سیاسیی - فەلسەفییە- کۆمەڵایەتییە بووە:

زانا بوو، کوردپەروەر بوو پێشەوا بوو ، رابەر بوو
هەر کورد نەبوو بەشەر بوو خەمی خەلکی لەبەر بوو

دادوەرەکەی حیزب دێڕەکانی رێبەری ئازادیخوازانی کوردی دێنەوە بەرچاو :

" فەلسەفەی ژیانی هێمن ئەوە نییە کە دانیشێ و لەدوورەوە تەماشای ژیان و خەباتی گەل بکا و بۆ خۆی، یان بۆ گەلی شێعر بڵێ. هێمن ئەو ئەسڵەی قبوڵ کردووە کە ئەرکی شێعری شاعیری گەلێکی زۆرلێکراو، تەنیا لێکدانەوە و خستنەناو هۆنراوەی تەبیعەت و جوانیی نییە... بۆیە هێمن تەماشاچی نییە و ناتوانێ

تەماشاچی بمێنێتەوە . بە هەموو هێزی خۆیەوە، بەشێعر و بە نووسین هەنگاوی ناوەتە ناو مەیدانی خەبات و تاسەر بەرەو ئاسۆی روون و تاتروپکی رزگار بوون، یاریدەی گەلی خۆی دەدا. هێمنی شاعیر لە هێمنی خەباتکەر جیاناکرێتەوە"

با پێکەوە لە هێمن و سامانە رووحییەکەشی بروانین:

جیهانی هێمن پرە لە خەون و خولیا،جوانیی و رازاوەیی سروشت،خۆشەویستی و سۆز، هاودڵیی و هاورەنگیی و هاودەنگیی. ئەو لەو جیهانەدا ئاراو قارای نییە. دەمێک مەلی کوردستانە و سرتوخورتی لەگەڵ سروشتەکەی بێ برانەوەیە.. تێیدا هاواردەکا، دەناڵێنێ، دەچریکێنێ ماندوو دەبێ، رادەزێ، دەرواو و دێتەوە. مرۆڤدۆست و ئازادیخوازە. ساڵی گرانییەکەی ئازەربایجان و کوردستان بۆ ئەو هەرگیز فەرامۆش ناکرێ. ناتوانێ قبووڵ بکا کە هەژارانی ئازەریی لێقەوماو کە پەنایان بۆ ماڵی کورد هێناوە بە نان سەودابکرێن...

هێمن هەر شاعیر نێیە بەڵکوو ئازادیخوازێکی نەسرەوتووە. بە کردەوە بۆ ئەو ئامانجە رەوایەی و بەختەوەریی گەلەکەی، بۆ ژینێکی ئینسانیی، بەرەو پیری مەرگ دەچێ. دوکتور قاسملوو سەبارەت بە هێمن و خەباتی سیاسییئەو نووسیبووی:

" تاقیکردنەوەی ساڵانی درێژی خەبات بە هێمنی سەلماندکە خەبات دوور و درێژە،هەوراز و نشێوی هەیە، سەرکەوتن و شکستی تێدایە. بەلام هێمن کۆڵنەدەرە... لە ساڵی 1324(1945) وە، هێمن بە پێشوازی پێکهاتنی حیزبی دێموکراتەوە چوو و دەڵێ:

لە سایەی حیزبی دێموکراتی خۆمان لە باڵدار تێپەری ئەورۆکە پێرۆ
نەماداخ و پەژارە و ماتەم و خەم زەمانی هەڵپەڕین و بەزمە ئیمڕۆ

ئەی ئەگەر وابێ کە وایە ،تۆ بڵێی کێ ئەو ئەو ئەتکەی بە حیزبی دێموکرات کردووە و رایسپاردووە کە هێمن بگرن و بەرەو دەفتەری سیاسیی ڕەپێچەکی بدەن؟...

بەرپرسی کومیسیۆنی قەزایی وەکو شەپڵە لێدراوان بەرەو ئەو شوێنەی هێمن لێی راوەستاوبوو، وەڕێدەکەوێ و بەدەم ڕێگەوە وڕێنە دەکا. وێنەیەکی مێژوویی پێشەوا قازی محمد لە کتێبی تاریک و روونەکەیدا لەبەر چاوی خەیاڵێتی. هێمن لەلای راست و هەژار لەتەنیشتی چەپێ دانیشتون. دوو شاعیری میللی. دوو ڕۆڵەی بە ئەمەگی گەل، لە دامەزرێنەرانی کۆماری کوردستان و دوو یاری وەفاداری سەرکۆمارە فیداکارەکەی...

کرگار چی دەبینم؟ هێمن و زیندان؟ هێمنی ئەویندای سروشت و دژبەری داگیرکەر. هێمنی فیدایی و پێشمەرگەی کوردستان؟ هاڤاڵەکەی مام هەژار، خۆشەویستی هێدی، شاعیری ناسک خەیاڵ (خالید حیسامیی) و چەند لە دۆستانی ئازادیخواز و قسەخۆشێ کورد کە دوو کەسیان پاش گەرانەوەی هێمن بۆ رۆژهەلاتی کوردستان لە پشکاوێ و لە شاری مەهاباد لەگەلی بوون و بە دەیان بیرەوەریی خۆشیان لە هێمن لە یادە. نووسەری ئەو بەسەرهاتە بەشێک لە مەودای زەمان و رووداوگەلێ کەپێوەندیی بە دۆستانی هێمنەوە بە رابردووەوە و سەردەمی ژیانی هێمنەوە موتوربە دەکا.

مامۆستافەتتاح کاویان، دەست رەنگین و داهێنەر، خاوەنی فەرهەنگی کەموێنەی حەوترەنگی زمانی ئینگلیزی بە کوردیی، ئەدیبی نوکتەبێژ، مامۆستا عەبدوررەحمان حاجی ئەحمەدیی ئەندازیار، سیاسەتڤانی بە فەرهەنگ، وەرگێری فەرهەنگی کوردیی – "هەمبانە بۆرێنە" بە ئاڵمانیی - تەواوکردنەکەی هیمەتێکی گەرەکە- ئەندامی پێشووی حدکا و دۆستی نزیک و هاورێی دوکتور قاسملووی نەمر، مامۆستا مەلا حەسەن شیوەسەڵیی، فەرماندەری بە وەجی نیزامیی، ئەندامی کۆڕی نووسەرانی رۆژنامەی کوردستان لە تاراوگە کە سەربهوردەکەی، چارەنووسی " ئەلکسی مرەسیف" بە قەلەمی بۆریس. ب. پۆلەوی نووسەری بەناوبانگی روس و کتێبەکەی بە ناوی"چیرۆکی مرۆڤێکی راستەقینە" وەبیر دێنێتەوە. ئەم قارەمانە هەموو جیهان دەیناسێ. بەلام شیوەسەڵی کوڕی گەلێکی بێوڵاتی کۆیلەیە. نە جیهان گەلەکەی دەناسێ و نە خۆی بە گەلەکەی ناساندراوە. ئەمانە پرسیارگەلێکن کە لە تەتەڵەی زەینی دادوەردا سەریان هەڵداوە. ئەم وتانە بە سرتە بە گوێی کزەبایەکدا دەچرپێنێ کە بە ئارامیی بەلایدا تێدەپەڕێ:

" هەژار- هێمنەکەی جاران، ئەو دووشاعیرەن کە عەبدوللا پەشێو لە شێعرە بەناوبانگەکەیدا باسی دەکا:

" من پشتێکی بریندارم، لە قامچی خۆم راپەریوم"

هەژار- هێمن ئەو دوو لێک هەڵبڕاوە بوون کە بە وتەی هێمن "هەڕەتی لاوەتییان پێکەوە و لەنێو چواردیواری قورماویی و پڕ لە جۆلاتەنەی حوجرەی کۆنە مزگەوتاندا رابواردبوو. ئەو هێمنەی کە لەچەند دێڕدا سەرپەری پێشەکییەکەی شەرەفنامەی شەڕەفخان بە کوردییەکەی هەژار،دەنەخشێنی:

" تەڕەساڵی وام نەدیبوو . هەوری رەش و چلکن بەربینگی عاسمانیان بەرنەدەدا . تەم لە سەران نەدەڕەوی و باران هەڵینەدەبرینگاند. ڕۆژ نەبوو چەند رەهێڵەی توند نەهێنێ و شەو نەبوو چەند رێژنەی بەخوڕەم نەبارێ. شریخ و هۆڕی هەوران نەدەپساوە و بە بێ نێوبڕ بریسکەی دەدان. لەنگێزەو باسریشک و قوڕوچڵپاوو جلێتاو، برستیان لە کەڵ دەبڕی. کەویە بەفر و ڕنو هەرەسیان دەهێنا. زەوی دەجمی و رێوبان جمگەیان دەدا. لەو بەهارە تەڕ و تووشەدا و لەو ڕۆژە گرژ و مۆنانەدا، لە بناری کێوە سەربەرزەکانی کوردستان لە بنکەیەکی پێشمەرگە ، توشی یەک هاتینەوە".

هێمنی شاعیر و پێشمەرگەی گەل بە کام تاوان دەگیرێ؟ ئەو هێمنەی کە وەکو هەزار سنوری بەزاندووە و لەگەل کوردی پەرەوازە بە هەموو جیهاندا دەگەرێ و یەک بە یەک لەگەڵیان دەگری و دەناڵێنێ:

"ژانی ناسۆری جودابیم چێشتووە هەرچی خۆشم ویستووە جێم هێشتووە "
"هەڵبراوم من لە یاری نازەنین دەرکراوم من لە خاکی دڵنشین "
" بەکرە شۆڤارە ئەوی مۆخی چنیم زێی* مەم و زینان وڵاتی لێ تەنیم "

بەرپرسی قەزایی و دوو پێشمەرگە ، بە پێشوازی هێمنەوە دەچن. هێمنی تووڕە بۆ بە هێندنەگرتنیان، کورتە ئاوڕیک دەداتەوە وبە پەلە، روویان لێوەردەگێری. خەمێکی گران لە چاوی کز و بیووازیدا هەلکورماوە. ئارەقو تۆزی رێگە چرچ و لۆچی روخسار و لاملیان پڕکردوونەوە. کەمۆکەیەک سەری وەبەرخۆی دەنێ. کەسیان ناناسێ و خۆی بە دووکەڵێ جغارەکەیەوە دەخافڵێنێ. رەنگە بیر لەوە بکاتەوە کە چۆن بێزراویی خۆی لەو کردەوە دزێوەی کارگێڕانی حدکا دەربڕێ. بە هەر مژلێدانێک، دووکەڵێ جغارەکەی تا قووڵایی سییەکانی بەرێدەکا و دەمێک دواتر بە تووڕەیی بە بایدەکا. دەزانێ کە ئەو خۆخافڵاندنە هەر تاوێکە و دەبێ کاردانەوەکەی رێک بخا. لەپڕ ڕوویان تێدەکا و بەدەنگی بەرز بەسەر بەرپرسی کومیسیۆنی قەزاییدا دەڕووخێ:

" با بێ ئێعدامم کا! ئێعدام! تۆ کوڕی جۆڵای ... بێ ویژدان ناردووتی. دەبێ خۆی بێ، ئێعدامم کا! من پێشمەرگەم پەژیوان کردووەتەوە ؟! من سیخورم؟! بۆ چی ناچن راپۆرتەکانی مارەدوو بۆ" بنی عامری" رەئیس پاسگا بخوێننەوە. شەرم ناکەن؟ ماڵی من کراوەتە بنکەی پەژیوان کردنەوەیی پێشمەرگە بۆ کۆماری ئیسلامیی؟ هانی هانی لەسەر منە؟ من ئەو نیم من هێمنم ، با بێ ئێعدامم کا!

بەرپرسی کومیسیۆن نازانێ چێبلێ. کەوتووەتە نێو رووداوێکەوە کە ئاگای لێی نییە. بەڵام سەرتاپای حیزب تێیدابەرپرسە. مارەدوو کوێیە؟ بنی عامری کێیە؟ هانی هانی چییە؟

بەرپرسەکە بۆ ئەوە تووڕەیییەکەی هێمن خاو بکاتەوە، رووی دەکاتێ و دەڵێ:

هیمن شاعیری میللیی کوردە. شاعیری گەلە ئەندامی حیزب نەبوون و خۆکێشانەوە لە ئەندامەتیی حیزبێکی سیاسیی تاوان نییە . بەدەم رۆیشتنەوە بۆلای هێمن، بە ئارامیی لێی نزیک دەبێتەوە و دەستی تۆقەکردنی بۆ درێژدەکا.

" هەتا کۆمتر دەبێ پشتم پتر هەڵدەکشێ مینی ژۆپ ئیتر دەستم بە داوێنی کچی ئەم شارە ڕاناگا

خاوەنی ئەو شێعرە لەبەرچاوی ئەو کەسانەی بە پێشوازییەوە چوون، کۆم و چەماوە نییە، بەڵکو سەری لە هەوران دەسوێ.

هێمن دەستێک بە لا ڕوومەتیدا دێنی. ئارەقی روخسار و تۆزی رێگە تێکەڵ بوون و لارووومەتی سیس و داتەکاو و پڕ لە مووی سپیی بە قۆڵی کراسەکەی دەسترێ.

چاوی کەم هێزو رەنگی هەڵپروکاو، ددانی شاش و زەرد هەلگەراو بە خڵتەی جغارە، ریشی نەتاشراوی ئاڵۆز و تۆزاویی، کراسی جێجێ پوواوی یەخە دافیچاوی پنۆک پنۆک بە رەشایی قورمی نێومال، شەلوارێکی پڕلە گنج و لۆچ بە ئارەقی لەش خووساو، جووتێ کەوشی پێنە کراوی ئاغزوونە کەوتوو، دیمەنی ئەو کورد و ئەرمەنییانە وەبیردەخەنەوە کە ترکە نە کەوییەکان بە بیابانەکانی شامدا بەرەو چۆڵگەی نەمان رەپێیان نان و بە توونێتیی و برسێتیی کوشتیانن.

تووڕیی و دەمارگرژییەکەی هێمن دەبوو چاوەروان بکرێ. کێ ئەو بڕیارەی دابوو کە هێمن بەرەو گرتووخانە راپێچەک بدرێ؟

هێمن جغارەیەک لە نێوان دوو قامکە باریکە زەردهەڵگەڕاوەکەیدا دێنێو دەبا. پەیتا پەیتا مژی لێدەدا و دووکەڵەکەی بە کونە تفنگیدا دەردەداتەوە. نێوچاوانی بە قۆڵی چڵکنی کراسەکەی دەسترێ. ماندوویی ڕێگا برستی لێبریوە. نایەوێ بە پێوە ڕاوەستێ، تێداماوە کە بێزراویی و تووڕەییەکەی چۆن دەرببڕێ.
لە خەیاڵ و زەینی بەرپرسەکەی حیزب دا هێمنو گرژیی، یەکتر ناگرنەوە. هێمنی ڕمودەی وەفاو دڵاوایی کە لە خانەدانێکی دەسترۆیشتووی تێرو پڕ و ماقووڵدا ژیاوە، ڕێزی مرۆڤی لەبەرە، دەزانێ چۆن بدوێ... هێمن لە قوماری ژیندا سامانی دۆڕاندووە بەڵام گەل و ئامانجەکەی هەرماوە. مەولەوی گوتەنی :

"خنک آن قماربازی کە بباخت آنچە بودش
بنماند هیچش الا هوس قمار دیگر"
وەرگێردراو بە کوردیی
"خۆش قوماربازێ کە داینا هەرچی بووی
هیچی نەبێ هەر، مەیلی قومارێکی تر "

هێمنی دارا کە لە قوماری ژیاندا هەموو سامانی لە پێناوی کورددا دۆڕاند بوو، ناراستەو خۆ گوتبووی:

حەیفە ئەو دەستە کە گوڵزاری دەنەخشاند بشکێ	حەیفە ئەو دەستە کە دڵداری دەگەوزاند بشکێ
حەیفەدەستێکە بە لەرزی و بە تەزیوی دیسان	دوژمنی ملهوڕی زۆرداری دەلەرزاند بشکێ

نا حەزێکی هێمن؛ هەر ئەو کەسەی لە زیندانی دەکا و ئێرەیی پێ دەبا، ئەو شێعرەی لێ خراپ دەکاو دەڵێ:

حەیفە ئەو دەستە کە سەربانی دەرەنگاند بشکێ	حەیفە ئەو دەستە کە جێ و بانی دەسوتاند بشکێ
حەیفە ئەو دەستە بە لەرزیی و بە تەزیوی هێشتا	بە قتوو پستەی خەندانی دەقرتاند بشکێ

هێمنی دژی زۆردار کە دەکەوێتە بەر هێرشی کلۆی نەیار دانانەوێنێ و بەردێکی دیکەی تێدەگرێ:

خۆزگە ئەو دەستە کە لێزانی دەلەرزاند بشکێ	خۆزگە ئەو دەستە کە ویژدانی دەشەمزاند بشکێ
خۆزگە ئەو دڵەی بە بەزیویی و بە تەزیوی هێشتا	بە کلۆ جوملەی ئینسانی دەبوغزاند بشکێ

هەموو سەرمایەی ژیانی هێمن لە ئاخر ساڵەکانی تەمەنیدا پەڵە زەوییەک ، مانگا قسرێک و تاقەماینێک بوو کە جەنجەری کلۆشی پێدەکرد. ماینەکەی کوێخاعەلی لە دیوانەکەی شێخ ڕەزای مەنشوردا ، لە چاو ماینەکەی هێمن، ڕەخشی ڕۆستەم بوو. بەرهەمی ساڵێی هێمنی "دەربەگی کورد" و شاعیری میللیی، ئەوەندە نییە کە بتوانێ پێداویستەکانی ژیانی خۆی و بنەماڵەکەی پێدابین بکا.
ئەو کەسانەی بە پێشوازی هێمنەوە چووبوون سەریان بەرداوەتەوە و چاوەڕوانن کەش وهەواکە بگۆڕێ و هێمن وەخۆیان بگرێ. زۆری پێناچێ، هەڵچوون و گەڤ و کوڵی مامۆستا دادەمرکێ، بەرەبەرە خاو دەبێتەوە و ڕوو لە بەرپرسەکە دەکا و دەڵێ: چات هەیە؟
- بەڵێ کەتری و چادانەکەی کاک عەزیز لەسەر ئاگرە.
هێمن: بڵێ دوو هێلکەم بۆ لە ڕۆنی بکەن.
- نیسکێنەمان هەیە ئەگەر پێت خۆش بێ.
هێمن: ڕەشە چێشتم پێخۆشە با هێلکەش هەبێ!
- : بەڵێ.
وردەوردە تاریکایی لە قوولایی شێو و دۆڵ و دەرە و پێدەشت و لێڕەوار، بەرەو بەرزان هەڵدەکشێ.
خەڵکی نواوێ، هاتوونە بەر دەرکی بارەگاکەی حیزب. هێمنیان دەوێ و بیبینن. مام بایزی شوڕای ئاوەدانی بەرەو پیری دەچێ. مام حەسەنی دەشتێوێی لەگەڵە. کاکاللە ئاغای نواوێ و فەقێ عەولای تۆپچی، هەموو بە سەرسوورمانەوە لێیدەڕوانن. دیارە هەرکام هێمنی لە زەینی خۆیدا جۆرێک پێناسە کردبوو. بە دیتنی هێمن سەر بەردەدەنەوە. کرنۆشە یان شەرم لەو ئیهانەتە کە بە هێمن کراوە، خۆیان دەیزانن. مام خدری پاشبەرد،

بە نیگەرانییەوە دەڵێ: مامۆستا هێمن، میوانی حیزبە. پێشمەرگەیەک بە دیتنی هێمن شاگەشکە بووە و بە دەنگە خۆشەکەی ئەو شێعرەی هێمن دەچڕێ:

دەمگرێ ئەمما لە گرتووخانە رق ئەستورترم

لێم دەدا ئەمما لە سەر داواکەم سورترم

دەمکوژێ ئەمما بە دەم جەللادەکەمدا دێمەوە

کوردم و ناتوێمەوە، ناتوێمەوە، ناتوێمەوە

هێمن بزەیەکی لەسەر لێوە و لەشوێنێک دەگەرێ پاڵی پێوە بدا.

ئاوی بۆ گەرم دەکرێ خۆی بشوا. پێیخۆش نییە. بەڵام دەرفەتی پێنادرێ لێی ڕاکا. پیلی دەگرن و دەیبەنە سەر شۆرکە و ئاوی گەرمی بەسەردادەکەن و بە سابوون دەیشۆن. ...

شەوە و مامۆستا هیمن بۆ مانەوە لە لای 27 کەس لە دەستبەسەرکراوەکانی تاقمی حەوت کەسیی دەبێ نێوەساتێک رێ ببڕێ. بەرپرسی کومیسیون وچەند پێشمەرگە تا گوندی دۆڵەتوو لەگەڵی دەچن. لایەنگرانی گروپی 7 کەسی (کۆنگرەی 4) لە مزگەوتەکەی دۆڵە توو، رضوانی... قادر. ع، مەلابرایم. ح. ، عومەر. ت و جعفر. ش. کە زانیبویان مامۆستا هێمن لەرێدایە، بەرەو پیری دەچن و یەکەیەکە لەباوەشی دەگرن...

هێمنی ماندوو، پاش چای خواردنەوەیەکی کورت... جێ و بانەکەی بۆ ڕادەخرێ و دەمێک دواتر خەو بەلایدادێنێ وخرپ خەوی لێدەکەوێ.

یەکەم شەوی دەستبەسەریی هێمن لە مزگەوتەکەی گوندی دۆڵەتووی گەورکان و لە پەنا ناوەندی حیزب، کە بە دۆڵی دێموکرات ناودێر بوو، دەستی پێکرد...

لەوە بەدوا بەرپرسی کومیسیۆن رۆژی جارێک یان بە دوو رۆژ جارێ دەچێتە لای مامۆستا هێمن.

هێمن قسەی خۆشە و راوێژی زاری بۆ گێڕانەوە خۆشترە. هەرچیرۆک و بەسەرهاتێ کە دەیگێڕێتەوە بۆ خۆی قاقا پێدەکەنێ. باسی ئەو نومایشنامانەی کە لە بەغدا بە مێشکی داهاتوون و بۆ مەلا حەسەنی شیوەسەڵیی ، قارەمانی شەڕی ئازادیخوازیی کورد، قوربانیی دەسیسە و تێرۆری کۆماری ئاخوندیی دەیانگێڕێتەوە بە راستی سەرنجراکێشن. لەو نومایشنامە شادیهێنەرانەدا کە بەشێک لە مێژووی حیزبی دێموکراتی کوردستان نیشان دەدەن، خوێنەر و بیسەر لەگەڵ کەسایەتیی و تیپی ئەندامان و تایبەتمەندییەکانیان ئاشنا دەبن. نموونەکانیان وەکو: ئێعدامی خەیاڵیی بەرپرسانی حیزب لە بە غدا بە دەستوری ناظم گزار،پاش خۆپاراستنی حیزب لە نووسینی بەیانییە بە دژی سەرۆکایەتی پارتی دێموکراتی کوردستان، کابینەی ناسرەددینشای قەجەر، دەمەتەقەی مەلارەسول و کەریم حداد، سەفەری پاریس ... ژیانی ئاغایەکی مامەش و کێشانی رۆژانە 50 جغارە لە ئاودەستی ماڵەکەیدا... شێعر خوێندنەوە، شەڕەفڕ لەگەڵ کاک فتاح کاویان و گێڕانەوەی قسەخۆشەکانی و بالۆرەلێدانی لە کاتی گەرانەوە بەرەو مەهاباد، پاش شەڕی سێ مانگە. ئەمانە هەموو جیهانی مامۆستا هێمن و شێوەی ژیانی ئەندامانی حیزب و تایبەتمەندییەکانیان و روانگەیان بۆ مەسەلەسیاسییەکان دەردەخەن.

لە هەموو و ئەو ماوەیەدا کە هێمن دەستبەسەر بوو، هەرگیز گلەی لە کەس نەکرد. تەنیا کەسێکی کە ناخۆشی دەویست مەلا عبدالله حیاکی(حسنزادە) بوو. بەوتەی خۆی، زۆری ئازار دابوو. لە هەموو و نومایشنامەکانیدا ناوێکی ... دێنا. شێعری لێخراب کردبوو... ئێرەیی بە خۆشەویستییەکەی بردبوو...

مەلاحەسەنی شیوەسەڵیی خۆش دەویست...

جاروبار تەوس و پللاری هاویشتووەتە کەسانێکی بەرپرس کە لە بەغدا لەگەڵی بوون.

کاتێ کە لە گرتووخانەی حیزبدا بوو درەنگتر لەوانی دیکە لەخەو هەڵدەستا. پاش خواردنی قاوەڵتوون، هەموو لە دەوری وەخڕەبوون. هەرکام شتێکی لێدەپرسی. جاروبار تەوس و پلاری دەگرتە کارگێرانی حیزب. بۆ خۆشوتن ملی نەدەدا. بەزۆر حەمامیان پێدەکرد. رۆژێک لە دەستی جەعفەر.ش. سکاڵای کرد و گوتی: ئەو جەعفەرە دەستبەردارم نابێ. هەر چەند رۆژ جارێک بەربینگم پێدەگرێ و داوام لێدەکا خۆم بشۆم. ناچم. پیلم دەگرێ و بەزۆر دەمبا. ئەمرۆش ئاوی گرم کردبوو. هات و گوتی دەبێ بمشوا . روتی کردمەوە . هاتووە دەڵێ دەبێ لفکەت لێدەم. دەلێم، نامەوێ. دەستبەردارم نابێ. دەزانم رزگاربوونم لە دەست ئەو بەڵایە ناکرێ... ناچار دلێم وەرە بمشۆ! چار نییە زۆر بووە جاشەکەرێ، پیرەکەری خوراندووە...

مزگەوت بووەتە کۆڕی شێعر. هەر کەس کە دەچێتە لای مامۆستا هێمن بە گوڵاو دڵی ئاوپرژێن دەکرێ. دەستبەسەریی هێمن مانگ و نیوێکی خایاند. لەو ماوەیەدا کەس هیچی لێنەپرسی. هەرگیز پەروەندەکەی لەلایەن تەشکیلاتی مەهابادەوە بۆ ناوەندی قەزایی و بۆ دەفتەری سیاسیی حیزب نەناردرا و هۆی گرتن و ناردنی دیارییـنەکرا. کومیتەی شارستان دەبوو ئەو کارەبکا. داواکردنەکانی بەشی قەزایی حیزب بۆ ناردنی پەروەندە و دیاریکردنی هۆی گیرانی هێمن بێوڵام مانەوە.
بەیانییەکی دەمەو پاییز چەند گوللە تۆپی وێڵەکی لەبەر قەدی بەرزاییەکانی دۆڵەتوو تەقینەوە... تۆپی دورئەنگێوی 40 کیلۆمیتریی، دیاریی ئوتریش بۆ کورد! مەترسی ئەوە هەبوو زیان بە دەستبەسەرکراوان بگەیەنێ.
بەرپرسی کومیسیون بەپەلە دەچێتە لای دوکتور شەرەفکەندیی نەمر... لەمەر بوونی هێمن و مەترسیی گیانیی دەدوێ.
دوکتور شەڕەفکەندیی دەڵێ: من نازانم هێمنیان بۆچی هێناوە. تاوانی چییە؟... باشە باسی دەکەم با دوکتور قاسملوو بێتەوە. ئاگادارت دەکەم. رۆژی دوایی بەرپرسی کومیسیون دەچێتە لای دوکتور قاسملوو. خەبەری تۆپباران و پێویستیی ناردنەوەی هێمن بۆماڵی خۆی باس دەکا و هۆی هێنان و راگرتنەکەی و...
دوکتور قاسملوو: کەس هیچی لێپرسیوە؟
بەرپرس: چێ لێ بپرسن؟
- لەسەر ئەو راپۆرتانە کە دراون بە دەفتەری سیاسیی. ما... دەزانێ. گوتویە کە" ماڵەکەی کردووەتە شوێنی پەژیوان کردنەوەی پێشمەرگە بۆ کۆماری ئیسلامیی. هەر وەها" جنێودان بە حیزب"
راگەیاندراوەکەی تاقمی مامە غەنی ، ئەو شتە چۆن بووە؟
- کومیتەی شارستان هیچی نەنووسیوە.. مەسەلەکە لە نێوان "راپۆرتچی" واتە ما... و کومیتەی شارستانی مەهابادداەبووە. کەسیک کە هێناویە لە قەولی بەرپرسی کومیتەی شارستانی مەهابادەوە گوتی: دەفتەری سیاسیی ویستوویە هێمن دەستبەسەر بکرێ و بینێرن. دوکتور شەرەفکەندیی ئاگادار نییە...

ئەوکەسانەی لەگەڵ مامۆستا هیمن بوون دەڵێن: هیمن گۆشەنشین، خەیاڵاتیی، خنکاو لە گزیکاریی و ویژدانکوژیدا نەبوو. هەستیارێکی بێباک و پێشرەوێکی بە جەرگی دژ بە ستەم و نارەوایی بوو. لە رێگای راست کل نەدەبوو. دیفاعی لە ماقی ئینسانیی هەژاران دەکرد." شیوەنی من شیوەنی ئینسانییە" .
دەیگێرایەوە کە تیروتانە و دورخستنەوە لە کەس و کار و مەرگی پرئازار و ژیانی نائاسایی و مانەوە لە گەل خلتە و داقناوی هەڵگری پیسترتین فکری بەشەریی ماکیاویلیستیی تاناخی دەروون لە بەغدای بەعس ماندوی کردبوو. بە وتەی خۆی ئەو دەساڵ و سێ مانگ مانەوەی لە گەرمای بەغدا و لە رەهەندە قەبرێکدا، ناچار بە بە جیرانەتیی کەمتیار رەفتاریک لێی ببوو بە بە برینێکیی رووحیی ناسور کە هەرگیز دەرمانی نەکرا.
"ئەگەر بە وتەی ئەفلاتون "فەلسەفە, راز و نیازێک بێ کە روح تێیدا گڕ دەگرێ" و بە نوری شێعریش چۆڵگەی بیرو* خەیال رووناک بکرێ" بەو پێناسەیە، هەژار- هێمن، حاجی قادری کۆیی و جەنابی خانی، وەکو هۆمیر، ئاشیلوس* ئەمپێدۆکلێس[1] شاعیرەیلی فیلۆسۆف بوون. ئەو کەسانە تان و پۆی خەیاڵیان ئاوریشمە ،جۆرێکی دیکەن و تان و پۆیەکەیان جیاوازە. هێمن لە نێو هاورێکانیدا تاقانە بوو.
پیاسەکردنێکی دووبەدوویی لە گەل مامۆستا هێمن و گوێڕاگرتن بۆ دڵی بە کوڵ و ژانی ناسۆڕیی لە بێوەفایی سپڵەیی، چاوچنۆکیی و ئەزموونی دژواری دەساڵەی لە بەغدا لە ئاخر دیداری مامۆستا هێمن لەگەڵ بەرپرسی قەزایی حیزب خەمهێنەر بوو.
بەرپرسەکەی حیزب بە شەرمەوە گوێ بۆ سکاڵاکانی هێمن رادەگرێ. هیچکام لە دۆستانی دەورانی هەڵوەدایی هیمن لای لێناکەنەوە، سەری نادەن، پەیامێکی بۆ نانێرن. سپڵەیی و لەخۆبایی بوون و تێرو تەسەلیی باریو لەهەرلاوە، ئازارچێشتوانی برسیی دوێنێی لە هێمن کردووەتە گورگەمێش. سووڕی دەورانە. شانتەکێن و ماستاوکەر و سەماکەرە هەتا هەبێ هەر لەسەرە.

[1] - ماجراهای جاودان در فلسفه هنری توماس. احمد شهسا

بەرپرسی راسپاردە، پرسیارەکانی دوکتور قاسملوو بۆ مامۆستا هێمن دەگێڕێتەوە:...
مامۆستاهێمن لە وڵامدا دەڵێ:
"من د. قاسملووم ناخۆش ناوێ. بەڵام غەنیم لەو خۆشتر دەوێ. دژوێنیشم نەداوە. ئەوانەی لەسەر من گوتراون بووختانن. بوختانکەر و درۆزن لە حیزبدا کەم نین... گوتومە و نایشارمەوە، ئەگەر دوو قاسملوو لە حیزبی دێموکراتدا هەبوایە دووهەمیم لە لا پەسندتر بوو. بەڵام چونکە نییە هەر ئەو قاسملووە دەبێ سکرتێری ئەو حیزبە بێ."
لەمەر ئیمزاکردنی بەیانییەی گروپەکەی مامە غەنی وڵامدەداتەوە:
"راستت دەوێ، من مەست بووم، غەنی هات و کاغەزێکی هێنا و گوتی ئیمزای کە! گوتم ئەوە چییە ، گوتی ئیمزای کە ! منیش ئیمزام کرد و لێشی پەژیوان نیم. "
رۆژی دواتر بریاری ناردنەوەی هێمن بۆ ماڵەکەی خۆی دەدرێ.
بەرپرسی قەزایی حیزب بۆ ئاخر جار دەچێتە لای مامۆستا هێمن. لە هەوێڵ دا نییە . نیوە ساتێکی پێدەچێ تا دەگەڕێتەوە.
بزەیەکی لەسەر لێوە و بەدەنگە گەرمەکەی بانگ دەکا و دەڵێ: ئەو حیزبە سەیرە، بەدڵی کارگێری شانتەکێن نەبی... شاعیری میللیش بی پوولێک ناکەی...
بەرپرسی قەزایی حیزب بۆلای مامۆستا هێمن دەچێ و تۆقەیەیەکی لەگەڵ دەکا و بە نەرمیی بە گوێی دا دەچرپێنێ: کاتی هاتووە لە قەولی مەولەوییەوە بێژیی:

ئازیز ! دیارن، وادەی لوامەن
ئەڵوەدای ئاخر ئەوە نامامەن
دەوڵەتەکەی وەصڵ پا نەزەواڵەن
جارێو تەر دیدەن باڵات مەحاڵەن

مامۆستا سەری بەردەداتەوە و لەبەر خۆیەوە دەڵێ:
" بۆ کوێ بچم؟ کوێم دەس دەکەوێ، لێرە خۆشتر بێ؟ شاعیری میللیی کورد زیندانیشی پێرەوانابینن، تێیدا پشوویەک بدا. لێرە ئاسودەترم. لانی کەم نان و ئاوێک هەیە و لە تیرو تانە بەدوورم و گوێگرێک بۆ دووقسەی" قۆڕ"

ئەم رۆژانە کە ئەو بەسەر هاتە دەنووسم بیر لەو بوختانە دەکەمەوە کە بۆ هێمنی شاعیری کۆماری کوردستان هەلبەسترابوو. ئەو پرسیارەشم بۆ وەلام نادرێتەوە کە ئەگەر پەژیوانکردنەوەی پێشمەرگەیەک یان چەند پێشمەرگە بۆ کۆماری ئیسلامیی خەیانەت بە نیشتمان بێ، کە هەیە، دەبێ سزای چەککردنی هەموو پێشمەرگەی رۆژهەڵاتی کوردستان، ئاشبەتاڵ، بە فیرۆدانی بەرهەمی خوێن و فرمێسک و سامانی ماددی و مەعنەویی 13 ملیون کورد بە پلان و پیلانی کۆماری ئیسلامیی و تاقمێکی خۆبەدەستەوەدەر، بۆ بەرژەوەندیی رێبەرێکی سەیر سیاسیی باشوری کوردستان بە یەک ئیمزا، بە پێچەوانەی بەرژەوەندیی کورد،بە پێچەوانەی ئەساسنامەی حیزب، بە دژی ئامانجی نەتەوەیی و خەباتی رێبەرانی کورد لە شێخ عوبەیبللاوە تا د. قاسملوو د. شەرەفکەندیی وفەوتاندنی دەرفەتی زێڕینی رزگاریی کورد، ساتوسەودای هەموو دەسکەوتەکانی گەل بە جیرە و پارەیەکی مانگانە بۆ پڕکردنی گیرفان و حیسابە کانیان دەبێ چی بێ؟
راگەیاندنی داوای لێبووردن لە هێمن و گەلی کورد، لە بنەماڵەکەی، دۆستان و ئۆگرانی هێمن ، ئەرکی بەرێوەبەرایەتی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە تایبەتی ئەو" قاش"ەیە کە بەرپرسی ئیمزای ئاشبەتاڵ و باقی کارەساتەکانی دیکەیە.
لە مێژووی گەلانی دیکەدا زۆر کەسی بیتاوان هەبوون کە بە پیلانی شۆڤاران لە ژیانی مرۆڤانەیان بێبەش کراون. نموونەکەشی لە فەرەنسەو لە مەسەلەی دریفوس،ئەفسەری تۆپخانەدادەبیندرێ کە بە تاوانی سیخوری خرایە ژێر لێکۆڵینەوە. ئێمیل زۆلا نووسەری بە ناوبانگی فەرەنسیی، بە نووسینی زنجیرە وتارێک لە ژێر سەردێری:" من تاوانبار دەکەم" تۆڕی پیلانی ڕەواندەوە و دریفوسی لە سزادان پەڕاندەوە.

کۆکردنەوە و بڵاوکردنەوەی بیرەوەریی کەسانێک کە بە ساڵان مامۆستا هێمنیان لە نزیکەوە ناسیوە، لەگەڵی ژیاون، شارەزای جیهانی دروونی ئەوبوون، بەتایبەت ئەو بەشە لە ژیانی هێمن کە پێوەندیی بە سەردەمی خەباتی شاعیر لە ریزی پێشمەرگە و حدکاوە هەیە لەلایەک بەشێکە لە مێژووی نەنووسراوەی حدکا و لە لایەکی دیکەشەوە بۆ دەوڵەمەند کردنی ئەدەب و فەرهەنگی کورد بە سودە. بە پێی لوان(ئیمکان) هەوڵ دەدرێ لەبەردا لەزمانی مامۆستا حەسەن شیوەسەڵیی، ئەندامی کومیتەی ناوەندیی حدکا بەشێک لە نومایشنامە و قسەخۆشەکانی مامۆستا هێمن لە دوورخراوەیی دا بە دەنگ بڵاو بکرێتەوە.
2008/3/8
هولەند

پاش نووسین
لەمەوبەریش دوو چەک هەڵگری کۆمەلە دەنێردرێن کە هێمنی شاعیر بە تاوانی" دەرەبەگ بوون" ستەمکاریی دژ بە مەلای دین ودرۆفرۆشی زێدەکەی بگرن.
- نێردراوان(عەلی ک و رەحمان چ) هێمن ناناسن و بە فیزەوە تێیرادەخورن :
مام دەرەبەگ! شکایەتت لێکراوە، کۆمەلە داوات دەکا!
هیمن:" نایەم مەگەر بەزۆر بمبەن."
- چەکهەڵگرەکان گەڤی لێدەکەن و ڕاپێچەکی دەدەن.
هێمن: کەلەبچەم لەدەست نەکەن نایەم.
دوو دەستی دەبەستن. هێمن لە پێشەوە و ئەوان بە تفەنگەوە لە دوایەوەن. فرمێسکێکی سوێر و کزەڵۆکە بەلا رووەمەتیدا شۆردەبێتەوە.
ع.ک بەتەوسەوە دەیدوێنێ:
بۆ دەترسی؟ ناتکوژین، لوشمەلوشمت لە چییە؟
هێمن، تێیانڕادەمێنی. بزەیەکی کاڵ دەکەوێتە سەر لیوی و بە دەنگە گەرمەکەی دەیاندوێنێ:
بەرخم! هێمن و ترس لە مەرگ؟! گوڵی عومری هێمن لە گەمەی مەرگدا هەڵوەریوە. چونکە ویستوویە کوردیش هەبێ. دەوڵەتی هەبێ و قانوونی خۆی هەبێ. بۆ قانوونشکێنیش زیندانی هەبێ. ئێستا کە دەبینێ ئاواتی وەدی هاتووە، چۆن لە خۆشیان روندکی شادیی لە دیدەی ڕۆنەڕژێ؟ دەمێک رادەوەستێ و هەژارگوتەنی لەبەرخۆیەوە دەڵێ: "بەلام زۆری پێویستە کە شەل دەرچێ لە زەل.." ئەوانە و گەورەگەورەکانیان بۆ ترک و عەجەم، ناپیاوی عەرەب هەر بارەبەرن، کەری سواربوونن. لیخورە بابڕۆن!
دوو هێلکەی دووڕاو چاوێک لەیەکتر دەکەن و یەکیان ئێژێ:
"هاهوو پیرەدەرەبەگ، ناسیۆنالیيشە!! "
لەسەردەمیی دەستتەنگیی و نەداریی یەکەی هێمن و بێئەمەگیی و سپڵەییەکەی رێبەرانی حدکا بۆ هێمنی شاعیری میللیی، لە لایەن کەسایەتییەکی خاوەن بڕیاری کۆمەڵەوە، گوایە چەکێکی "یوزی" بۆ هێمن دەنێردرێ. هێمن وەریناگرێ و بە نووسینی سوپاسنامەیەک ئەو چەکە، بۆ ئەوکەسایەتییە دەنێرێتەوە.

پەیکەرەی داتاشراوی مامۆستا هێمن و هەژار

مامۆستاهێمن و مەلاحەسەن شیوەسەڵیی

....

سەرچاوە: پێشمەرگەکان

20100312